

**Куннинг
муҳим
воқеалари**

Президент Шавкат Мирзиёев раислигида 11 сентябрь кuni камбағалликни қисқарттириш ишларини кейинги сифат босқичига олиб чиқиш масалалари муҳокамаси бўйича видеоселектор йиғилиши ўтказилди.

Хиндистон Савдо-саноат палаталари Федерацияси бошчилигидаги ишбилармон доира вакилларидан иборат делегация Ўзбекистонда бўлиб турибди.

«Ўзатом» Атом энергияси агентлигининг Атом электр станцияси қурилиши дирекцияси ва «Атомстройэкспорт» АЖ («АСЭ» АЖ, «Росатом»нинг муҳандислик бўлими) Ўзбекистонда қурилажак кам қувватли атом электр станцияси (ККАЭС) қурилиш майдончасида ишларни бошлаш тўғрисида баённома имзолади.

Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги ҳамда Жанубий Кореянинг KOICA ташкилоти билан ҳамкорликда грант лойиҳаси асосида педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш маркази ва мактабгача таълим муассасасининг қурилишига старт берилди.

Қатарнинг Доҳа шаҳрида Ўзбекистон Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги ва Қатарнинг «Таълим ҳар нарсадан устун» (Education above all) фонди ўртасида афгон аёлларини Ўзбекистонда ўқитишни назарда тутувчи меморандум имзоланди.

ТАРИХ ШУНДАЙ ЁЗИЛАДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 10 сентябрь кuni Олимпия шаҳарчаси қурилишини бориб кўрди.

Бу улкан мажмуа келгуси йил юртимизда бўлиб ўтадиган ёшлар ўртасида Осиё ва Парасиёё ўйинлари учун қурилмақда.

Мусобақалар Халқаро Олимпия қўмитаси томонидан тан олинган 29 та спорт тури бўйича ўтказилади. Уларда қитъамизнинг 45 та давлатидан 3 мингдан зиёд спортчи иштирок этиши кутилмақда.

100 гектар майдонга ёйилган Олимпия шаҳарчасида буларнинг барчаси учун шароит бўлади. Бугунги кунда асосий иншоотларда жадал қурилиш кетмақда. Хусусан, 12 минг ўринли олимпия стадиони, ҳар бири 2 мингдан томошабинга мўлжалланган велодром, сув спорти саройи, яккакурашлар ва жамоавий ўйинлар мажмуалари қад қўтариб қолган.

Суратда: Тошкент шаҳрида бунёд этилаётган Олимпия шаҳарчаси.

ШАРҲТАЛАБ ШАРҲГА ОДДИЙ ШАРҲ

Қирғизистон – Ўзбекистон: 2:3.
Футболда аранг ютдик, аммо барибир жуда хурсанд бўлдим. Чунки муҳими – натижа.

Ўйинни-ку, «мазза қилиб», томоша қилдим, аммо... «Ўрунов марказлашмоқда», «Зарба кучсиз тарзда берилди», «Бурчак тўпи амалга оширилмоқда», «Концентрацияни йўқотмаслик керак», «Реализация етишмаяпти» дейилaversа, «шарҳ»ни шарт ўчириб қўйиб, футболни овозсиз бўлса-да, кўргинг келиб кетар экан.

Менимча, шу шарҳловчилар ўзларича, ўйинни зўр шарҳладик, деб ўйлашса керак. Аслида уларнинг чучмал «топилмалари» она тилимизни бузишдан бошқа нарсаси эмас!

Тушунаман, тўғридан-тўғри эфир вақтида осон эмас, баъзан «қовун тушириш» мумкин. Лекин узок йиллардан бери шарҳловчилик қилиб келаётганларнинг тили – таъбир жоиз бўлса, чучмуч қўқмаган бўлиши керак.

Қирғизистон – Ўзбекистон ўйини вақтида бўлиб ўтаётган бошқа ўйинлар ҳақида шарҳловчилар бир эмас, бир неча бор фикр билдиришди, аммо натижаларни маълум қилмасликларини айтишди.

Ажаб, шўям гап бўлдики? Ахир хозир интернет асри, қизиққан одам бошқа ўйинларнинг натижасини ўша ондаёқ билиб олади-ку?

Қирғизистоннинг расмий давлат номи – «Қирғизистон» ва «Қирғиз Республикаси». Худдики, «Ўзбекистон» ва «Ўзбекистон Республикаси» битта маънони англатгандек. Шундай экан, ҳадеб «Қирғиз Республикасида футбол...», «Қирғиз Республикаси футболчилари...» деявериш шартми? «Қирғизистон» дейилса, биров уришадими ё? Қўшнилар билан кечган ўйинда шарҳловчилар нукул асабга тегишди. Айниқса, «Тўп билан Қирғиз Республикаси вакиллари» дейишганда, дод деворгинг келади.

Хар-хар замонда «Қирғизистон...», «ён қўшни-миз», «Қирғизистонлик футболчилар», «қардошларимиз...» деса, жонлироқ, жайдарироқ чиқади-ку!

Яқинда гувоҳ бўлдик, Париж олимпиадаси Марказий Осиё халқлари ва спортчиларини янада жипс-лаштирди. Чунончи, қирғизистонлик боксчи Мунарбек Сайитбек ўғлига ўзбекистонлик Акмал Хасанов секундантлик қилиб, унинг финалгача етиб боришига муносиб ҳисса қўшди.

Шарҳ давомида ҳадеб чучмал «топилмалар»ни, фикрларни қайтаравермасдан, шу сингари ибратли маълумотлар ўрнида фойдаланиб, қулоққа сингдирилганда, яхши бўларди.

Хуллас, шарҳталаб шарҳ (шарҳлар) ҳақида гапираман деса, гап кўп.

Айтганча, қирғизистонлик футболчилар билан яна ўйинимиз бор. Қўшниларимиз келаси йил 20 март кuni Тошкентдаги «Бунёдкор» стадионида бизнинг жамоага қарши майдонга тушади. Ҳарқалай, ўша ўйин «Қирғиз Республикаси ва Ўзбекистон Республикаси футболчилари...», деб шарҳланмас...

Алижон АБДУРАҲМОНОВ
«ISHONCH»

Ўзбекистон
касаба
уюшмалари
Федерациясида
куну тун
фаолият
кўрсатадиган
қисқа
рақамли

1211

«Ишонч телефони»,
яъни
«Call-center»га
мамлакатимизнинг
турли ҳудудларида,
олис ва чекка
қишлоқларида
яшаётган
хотин-қизлар
ўз муаммолари
бўйича исталган
вақтда мурожаат
қилишлари
мумкин.

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЮРИДИК УНИВЕРСИТЕТИ

Диққат, танлов!

2024 йилнинг сентябрь-октябрь ойларида республикадаги барча олий таълим муассасалари талабалари ўртасида «Меҳнат ҳуқуқи ёшлар нигоҳида» танлови ўтказилади.

Бунинг учун интернет тармоғидаги
WWW.TANLOV.KASABA.UZ

САРАЛАШ БОСҚИЧИДАН ЎТИБ, РЕСПУБЛИКА БОСҚИЧИДА
ҲОЛИБЛИКНИ ҚўЛГА КИРИТГАН ИШТИРОКЧИЛАР
ҚўЙИДАГИ СОВРИНЛАРНИ ҚўЛГА КИРИТАДИ:

1-ЎРИН: 1 йиллик тўлов-
контракт пулини тўлаш;

2-ЎРИН: ярим йиллик тўлов-
контракт пулини тўлаш;

3-ЎРИН:
НОУТБУК.

сайтга 24-31 СЕНТЯБРЬ кунларининг бирида ташириф буюриб,
меҳнат қонунчилигига оид тест саволларига жавоб беришингиз лозим.

Саралаш босқичидан муваффақиятли ўтган 20 нафар
иштирокчи Республика босқичида қатнашиб, комиссия
аъзоларига билет асосида овзаки саволларга
жавоб беради.

БАХТСИЗЛИК ЮЗ БЕРМАСЛИГИ КЕРАК

Ангрен шаҳридаги «Birinci rezinotexnika zavodi» МЧЖда 2018 йилдан буён шина маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. 2023 йилда Россиянинг «Tatneft» компанияси таркибига олингани учун корхонага хорижий корхона мақоми берилган.

Ушбу объектда бугунги кунда йилига 3 млн. дона автомобиль шиналари, 200 минг донегача кишлоқ хўжалиги техникалари учун мўлжалланган шиналар ҳамда 100 минг метрдан ортиқ 30 турдаги резина ленталари ишлаб чиқарилади.

Айни пайтда «Birinci rezinotexnika zavodi» МЧЖда жами 1000 нафардан зиёд ишчи-ходим меҳнат қилади. Шулардан 200 дан зиёди хотин-қизлар, 400 нафарга яқини ёшлар. 42 нафар пенсия ёшидаги ходим ва 11 нафар нафақага чиқиб ишлаётган ходим ҳам бор.

– Корхона хавфли ишлаб чиқариш объектларидан бири ҳисобланади, – дейди меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлиги бўйича етакчи муҳандис Отабек Мўминов. – Шунинг учун янги ишга келган ходим меҳнат муҳофазаси бўйича ўқитилади, агар у бундан аввал шу каби объектларда ишлаган бўлса, 14 кун, агар ишлаган бўлса, ҳатто уч ойгача амалиётчи сифатида юради. Кейин имтиҳон топиради ва шундан сўнггина ишга қўйилади.

Масъулнинг айтишича, айни пайтда корхонада зарарли иш ўринларида ишлаётган 700 дан ортиқ ходимларга сут маҳсулотлари берилади. Зарарли омилларнинг хавф даражаси белгиланган меъёрдан ошмаганлиги боис, алоҳида профилактик овқатланиш рационлари белгиланмаган. Шунинг

дек, ушбу хорижий корхонага ҳар ойда Россиядан 3-4 нафар технолог мутахассис амалий ёрдам учун келиб, ишчиларга йўл-йўриқ кўрсатади, ишлаб чиқаришни назорат қилади. Жорий йилда меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлиги соҳасини яхшилаш бўйича ISO 45001-сонли «Соғлиқни сақлаш ва меҳнат хавфсизлиги тизими менежменти» халқаро стандартини жорий қилиш ишлари амалга оширилмоқда. Бу ўз навбатида, соғлиқни сақлаш ва меҳнат хавфсизлиги соҳасидаги касбий касалликлар хавфини бошқариш, ички аудит ўтказиш, «лото блокировка» тизимини жорий қилишни таъминлайди.

Ички аудит 3 босқичда ўтказиларди: биринчи босқичда смена бошлиқлари, иккинчи босқич деҳ ва хизмат бошлиқлари ва учинчи босқич аудитор ва юқори раҳбарлар томонидан белгиланган муддатларда амалга оширилади. Мутахассиснинг айтишича, ички аудитларнинг ўтказилиши мавжуд камчиликларни ўз вақтида аниқлаш ва уларни самарали бартараф этиш имконини беради.

Таҳлилларга кўра, корхона ишга тушганидан буён 10 та бахтсиз ҳодиса юз берган ва бу албатта, ачинарли ҳолдир. Тўғри, уларнинг бирортаси ҳам ўлим билан якун топмаган, лекин биттаси ҳам кўп.

Касаба уюшмаси фаолиятини кўздан кечириш мақсадида, «Birinci rezinotexnika zavodi» МЧЖ хорижий корхонаси касаба уюшма кўмитаси раиси Диёр Алимов билан учрашдик.

– Барча ишчи-ходимлар касаба уюшмасига аъзо, – дейди раис. – Иш соати суткасига 12 соатни ташкил қилади. Тунги вақтдаги ишлар учун ҳар бир соатига бир ярим баравар миқдорда ҳақ тўлаш амалга оширилади. Ишчилар учун иссиқ овқат, сут маҳсулотлари ажратилади. Ҳозирда 41 нафар ходим бола парвариши таътилида. Уларнинг барчасига вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик, ҳомиладорлик ва туғиш нафақалари тўланган. Шунингдек, мазкур ходимларга имтиёзлар тўлиқ қўлланилган.

Корхонада 72 та душ сеткалари, 25 та ҳожатхона, ҳатто чекиш учун ҳам алоҳида ҳоналар ташкил қилинган. Ҳар бир ишлаб чиқариш цехида ходимларнинг кийим алмаштириш, ювиниш, шахсий гигиена ҳоналари ҳам мавжуд бўлиб, уларнинг барчаси ўрнатилган меъёrlарга мос келади.

Касаба уюшма раисининг қўшимча қилишича, ишчиларнинг ўз вақтида даволаниши, дам олиши учун барча шароитлар етарли, улар белгиланган вақтда мунтазам бепул тиббий кўриқдан ўтказилади, тиббий ёрдамга муҳтож бўлса, даволаниши учун барча ёрдамлар бе-

рилади. Саломатлигини тиклаш учун эса, санаторийларга юборилади.

Қувонарлиси, ишчи-ходимлар орасида 10 дан ортиқ илмий ишлар қилаётган ёшлар бор. Меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлиги бўйича етакчи муҳандис Отабек Мўминов ҳам илмий иш қилаётган ёшлардан. У жорий йилда Кимё ва фармацевтика саноати ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгаши томонидан меҳнат муҳофазаси ва хавфсизлиги бўйича ўтказилган кўрик-танловда «Меҳнат муҳофазаси бўйича энг яхши ёш мутахассис» номинациясида ғолиб бўлди ва I даражали диплом билан тақдирланди. Шу билан бирга, «Энг яхши касаба уюшма кўмитаси» номинацияси бўйича корхона касаба уюшма кўмитаси раиси Диёр Алимов II даражали диплом билан тақдирланди. Бу эса, корхонада меҳнат муҳофазаси ҳамда касаба уюшма ташкилоти фаолияти яхши йўлга қўйилганидан дарак беради.

Холида ЭГАМБЕРДИЕВА
«ISHONCH»

◆ **Адолат қарор топди**

48 000 000 СЎМ УНДИРИБ БЕРИЛДИ

Фарғона шаҳар Қўриқлаш бўлимида ишлаб келаётган Д.Давронов иш берувчининг буйруғи билан ишдан бўшатилади. У асоссиз ишдан бўшатиладиган норози бўлиб, иш берувчи билан анча тортишади. Аммо раҳбар уни тинглашни истамади. Шундан сўнг у Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг Фарғона вилояти кенгашига мурожаат қилиб, бузилган ҳуқуқларини тиклашда амалий ёрдам сўради.

Мурожаат кенгаш ҳуқуқшунослари томонидан атрофлича ўрганиб чиқилди. Ўрганишлар давомида иш берувчи Д.Давронов билан тузилган меҳнат шартномасини бекор қилишда амалдаги меҳнат қонунчилиги талабларини бузганлиги аён бўлди.

Иш судда кўриб чиқилди. Аввалига, ходимни ишга тиклаш тўғрисидаги даъво аризаси қаноатлантирилмади.

Шундан сўнг, вилоят кенгаши томонидан ходимнинг ҳуқуқларини химоя қилиш бўйича иш Фарғона вилояти фуқаролик ишлари бўйича

судлов ҳайъатига оширилди. Судлов ҳайъатининг ажримига асосан, Фарғона вилояти Қўриқлаш бошқармасининг буйруғи ғайриқонуний деб топилиб, буйруқ бекор қилинди.

Шундай қилиб, Д.Давронов ўз иш жойига тикланди. Унга мажбурий прогул кунлари ва маънавий зарар учун жами 48 млн. сўм ундириб берилди.

Мансуржон УСМОНОВ,
Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг Фарғона вилояти кенгаши бош мутахассиси

МУАММОЛАР ҲАМ ОЗ ЭМАС

Инсон ҳаёти ва унинг кадр-қиммати ҳар нарсадан устун. Бу эса, аввало, иш жойларида яратилаётган меҳнат муҳофазаси билан боғлиқ. Айниқса, ишлаб чиқариш тармоқлари, саноат корхоналари, хизмат кўрсатиш соҳалари ва қурилиш жойларида меҳнат муҳофазасига риоя этиш ўта муҳимдир. Бироқ орамизда ҳали-ҳамон айрим кишилар давлат ташкилотлари ёки хусусий корхоналарда ишласа-да, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси ишчи-ходимларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини химоя қилиш, меҳнат бозоридagi долзарб муаммолар ечимини топишда муҳим асосий ва зифани бажараётганлиги ҳақида ҳеч қандай тасаввурга эга эмас. Қолаверса, Меҳнат кодекси, «Аҳоли бандлиги тўғрисида», «Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида»-ги қонунлар мавжуд эканлигини ҳам билишмайди.

Бунга эса Навоий шаҳридаги қурилиш ташкилотиде бўлиб, иш жараёни, меҳнат муҳофазаси қандай йўлга қўйилганлиги билан танишиш асносида яна бир қарра гувоҳ бўлдик.

КАСКА ЎРНИГА КЕПКА. БУ ЭСА...

Қурилиш, меъморчилик ҳақида гап кетар экан, унда қурувчилар меҳнати ва хавфсизлигини алоҳида таъкидлаш лозим. Афсуски, бугунги кунда кўпчилик қурилиш жараёнларида ишчиларнинг хавфсизлиги тўла таъминланган, деб бўлмайди.

Навоий шаҳрининг қоқ марказидаги Навоий кўчасида буюртмачи «Jozibali Qurilish Montaj» МЧЖ томонидан 12 қаватли тураржой биноси қурилмоқда. 7-қаватда усталар ўз ишлари билан банд. Аммо уларнинг на каскаси, на махсус кийим-боши бор. Ҳар ким ўз ҳолича кийинган. Кимнингдир бошида кепка, яна кимнингдир эгнида юпка уст-бош. Хуллас, ҳамма топганини кийган.

Мазкур қурилиш ташкилотиде қарийб 200 нафардан ортиқ ишчи-ходим меҳнат қилаётган бўлса-да, кўпгина ишчилар негадир иш берувчи томонидан берилган махсус кийим-бошлардан фойдаланмайди. Қолаверса, уларнинг аксарияти норасмий меҳнат муносабатлари асосида иш юритиб келишяпти. Бу эса ишчиларнинг меҳнатига яраша ҳақ тўланмаслик, меҳнат муҳофазаси, ижтимоий кафолатлар йўқлиги, меҳнат стаж ва тажрибага эга эканлигини исботлай олмаслиги, ёшга доир давлат пенсия таъминотини ҳамда ишлаб чиқаришда юз берадиган бахтсиз ҳодисалар учун

тўловларни олмаслик каби ҳолатлар вужудга келишига сабаб бўлади.

– Самарқанд вилояти Пахтачи туманидан. Икки йилдан буён газаблок тераман. 3-4 ойдан бери эса шу қурилишда ёлланма ишчи бўлиб ишляпман, – дейди ўзини Шухрат Ҳайитов деб таништирган уста йигит. – Ишимга қараб шартнома асосида пул оламан. Бизга иш берувчи томонидан махсус кийим-бош берилган. Лекин уни ишлатмаймиз. Бунга эҳтиёж ҳам сезмаймиз.

Мазкур қурилишда меҳнат қилаётган ишчиларнинг кўпчилиги махсус-кийим бош киймасдан, хавфсизлик қоидаларига риоя қилмасдан ўз фаолиятларини олиб бормоқда. Улар билан суҳбат жараёнида бирортаси ҳам меҳнат қонунчилиги меъёrlари, касаба уюшмаси афзалликлари тўғрисида тушунчага эга эмасликлари маълум бўлди.

Бу ҳолатни қурилиш назоратчиларидан бири Хусан Набиев қуйидагича изоҳлади.

– Ишчилар махсус кийим-бош билан таъминланган. Лекин баъзилари бу кийимлардан фойдаланишмайди. Бугун мазкур соҳага тегишли мутахассислардан керакли тавсияларни олдик. Назоратни кучайтирамиз ва янада эътиборли бўламиз. Усталарга иш ҳақлари ҳам ўз вақтида тўланяпти. Уларга бундан кейин ҳам барча зарур шароитларни яратиб беришга тайёرمىз.

МУҲОФАЗАСИЗ ИШЛАБ БЎЛМАЙДИ

◆ **Долзарб мавзу**

– Ҳар қандай корхона, айниқса, қурилиш ташкилотлари меҳнат муҳофазасига алоҳида эътибор қаратиши лозим, – дейди Транспорт, йўл ва капитал қурилиш, қурилиш индустрияси ходимлари Навоий вилояти ташкилотлари бирлашган касаба уюшма кўмитаси раиси Наргиза Юлдашева. – Айнан меҳнат муҳофазасига риоя қилинмаётган қурилиш ташкилотларида касаба уюшмаси тузилмаган. Бориб касаба уюшма тузишни, ишловчиларга муносиб меҳнат шароити яратиш лозимлигини тушунтиряпмиз. Лекин ташкилот раҳбарлари касаба уюшмасини тузишдан кўра, тузмасликни «маъқул» кўришади.

Ташкилотда бошланғич касаба уюшмаси тузилмаган экан. Касаба уюшмаси бўлмаса, ишчилар билан меҳнат шартномаси ҳам тузилмайди. Ўз-ўзидан уларга меҳнат дафтарчаси очилмайди ҳам. Бу эса ишчиларнинг иш стажидан «қуруқ» қолиши, вақтида пулини олиш, таътилга чиқиш каби ҳуқуқлардан маҳрум бўлишига олиб келади. Яна бир жиҳат, яъни ёлланма ишчилар бажарган ишига қараб «конверт»да ҳақ олади. Бу усулда ҳақ тўлаш кўпроқ иш берувчининг манфаатига хизмат қилади.

ҚОНУН НИМА ДЕЙДИ?

Меҳнат кодексининг 211-моддасида барча корхоналарда хавфсизлик ва гигиена талабларига жавоб берадиган меҳнат шароитлари яратилиши, бу иш берувчининг мажбуриятига кириши, иш берувчи меҳнатни муҳофаза қилиш талабларини бузганлик учун жавобгар бўлиши кўрсатилган.

Ушбу кодекснинг 363- ва «Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида»ги қонуннинг 18-моддаларига асосан иш берувчи ўрнатилган тартибда тузилган жамоа шартномаси ёки жамоа келишувларида зарарли ва хавфли меҳнат шароитларида ишловчи ўз ходимларига махсус кийим-бош, махсус оёқ кийимлари ва бошқа химоялаш воситаларини бепул тарқатиши, уларни сақлаш ва фойдаланиш тартибини белгилаб қўйиши керак. Агар бундай келишувлар мавжуд бўлмаса, бу ишларни ходимларнинг вакиллик органи билан келишган ҳолда амалга ошириш лозим.

Ушбу мақоладан кўзланган мақсад фақат эзгуликдир. Уста-қурувчилар учун муносиб меҳнат шароити яратиб берилиши тарафдоримиз, ҳолос.

Зеро, хавфсизлик масаласи қурилиш ташкилотлари мутасаддиларини жиддий ўйлантирсагина хотиржам ишлаш мумкин бўлади.

Умид ХУДОЙҚУЛОВ
«ISHONCH»

Яқинда иккита хавотирли статистикага кўзим тушди. Биринчиси: 2024 йилнинг биринчи ярмида Японияда 37 мингдан ортиқ одам уйда ёлғиз ўлган, уларнинг қарийб 4 минг нафари вафот этганидан бир ой ўтгач, аниқланган. Бу давлатда ҳатто ўлик қолиб кетган уйни тозалаш хизмати анча ривожланиб улгурибди. Иккинчи статистика: 2024 йилнинг 1 июль ҳолатига республикамызда 97,4 мингта никоҳ қайд этилган. Ўтган 6 ой мобайнида эса 22 минг 467 та оила ажрашибди. Ушбу кўрсаткич 2023 йилнинг январь-август ойларида 32 минг 630 тани ташкил этган. Демак, ажримлар сони аввалги йилларга нисбатан сал камайган, бу янги оила қуришлар сони камайгани билан нисбат қилин-маса, албатта. Ушбу статистик маълумотларни бир-бирига қандай дахли бор, дерсиз? Унда эшитинг.

«ЯПОН УНДОҚ, ЯПОН БУНДОҚ» ДЕЙМИЗУ...

Ёхуд бу мамлакатда ёлғизликда ўлган 37 минг қария ва жасади уйда ойлаб қолиб кетган 4 минг нафар марҳум ҳақидаги хабарларни ўқиб...

Ҳақиқат шуки, Япония бугун тараққиёт-нинг чўққисига чикди. Илм-фан, ишлаб чи-каришда тенгсиз давлатга айланди. Айниқса, мактаб ва мактабгача таълим соҳасига кўпчи-лигимиз ҳавасдамиз. Жаҳон миқёсида ўтка-зилган қатор мусобақаларда японлар тозалик тимсолига айлангани ҳам рост. Аммо озода-лик, тартиб-интизом, тарбия шахснинг олий хусусияти саналган мамлакатда рўй бераёт-ган юкоридаги ҳолат кишини қайғуга солади. Хўш, бунинг сабаби нима бўлиши му-кин? Беш йиллик таълим мобайнида би-ринчи навбатда тарбия ўргатиладиган миллат охир-оқибат, нега бундай аянчли ҳолатга йў-лиқмоқда? Уларнинг хатоси нимада? Назаримизда, нафақат Японияда, балки барча ривожланган давлатларда, аввало, уму-мият эмас, шахс, яна ҳам аниқроқ айтганда, шахсий манфаат устун туради. Одам ўзи учун яшаши, интилиши, ўрганиши керак. Уларнинг ҳеч бирида оила биздагичалик қадрият сифа-тида шаклланмаган. Бунинг оқибати эса ал-лақачон ўз «мева»сини беряпти. Ўта тарбия-ли фарзанд ҳам катта бўлгач, ота-онасини ташлаб кетаверади. Бу ўша жамиятда оддий ҳолдек қабул қилинади. Қариган ота-онага ғамхўрлик қилиш, меҳр-оқибат кўрсатиш ке-рак, деган туйғулар уларга ёт. Фарзанднинг ота-онаси олдида ҳеч қандай масъулияти ва мажбурияти йўқлиги, меҳр-оқибат тушунчаси мўртлиги, энг муҳими, оилага муносабат ен-гиллиги боис Японияда бугун минглаб қария-лар қаровсиз қолиб кетяпти, ҳатто ўлиги ҳам

хор бўляпти. Улар кутган тўкис жамият шу-миди? Сен кимгадир мухтож бўлган паллада, ҳеч курса, охирги манзилга кетар чоғинг атрофингда жигарларингдан биронтаси бўл-маса, оила қуришдан, машаққат чекиб, фар-занд ўстиришдан кўзланган мақсад нима унда? Албатта, Япония бу ҳолатга бирдан тушиб қолгани йўқ. Бир вақтлар уларда ҳам оилага жиддий қаралган. Аммо йиллар ўтгани, илм-фан ривожлангани ва худбинлик тараққий эт-гани сайин вазият ўзгарди. Оила масаласи иккинчи даражали ишга айланди. Кунчиқар мамлакатдаги бугунги ҳолатдан хулоса шуки, дунёни қадриятларга содиқ қолиш, ота-о-нага меҳр-оқибат кўрсатиш, оила олдидаги бурч-масъулият кутқаради. Таассуфки, оила масаласида бизнинг бу-гунги вазиятимиз ҳавас қилгудек эмас. Ора-мизда оилага енгил қарайдиган, шахсий ман-фаатни ҳамма нарсадан устун кўрадиган ақл-пешалар кўпайиб қолди. Уларнинг наздица, ҳар қайси одам якка шахс, тана, вужуд ўзи-ники, унга ўзи хўжайин, кўнгли тусаганини қилишга ҳақли. Хоҳласа, оила куради, хоҳла-маса, йўқ! Истаса, ажрашади, истамаса, йўқ! «Бу унинг шахсий танлови», дегувчиларнинг тегирмонига сув қуяётганлар ҳам бегона эмас. Ўзимиздан чиққан «чаёнлар». Шундай-ларнинг қасрига қадриятлар унутиляпти. Ота-она, оилага муносабат ёмонлашяпти. Бурч, масъулият, мажбурият деган туйғуларга пу-тур етаяпти.

Тўғри, биз ҳам ривожланган давлатлар қа-торида бўлишимиз учун уларнинг тажриба-ларини ўрганишимиз керак. Буни инкор этиб бўлмайди. Лекин бу ҳўрозқанд чет элники бўлса, ётволиб ялаш керак, дегани эмас. Биз улардан фақат тараққиётимизга нафи тега-диган жиҳатларини олишимиз керак. Зотан, оила борасида бизга нафақат Япония, балки равнақ топган мамлакатларнинг биронтаси намуна бўлолмайди. Улардан ўрганадиган ҳеч қандай жиҳатимиз йўқ. Бу борада аждод-ларимиз, ота-оналаримиз барчамизга ўрнак бўлмоғи даркор. Аслида икки инсон ўзаро ахдлашиб, оила кураккан, тез орада ажрашиб кетишни орзу қилмайди. Кўшгани билан қўша қариш, бахт-ли яшаш ниятида бўлади. Лекин маълум фу-рсат ўтиб, қарашлар ўзгаради. Оила ажрашиш ёқасига келиб қолса, эркак аёлни, аёл эр-какни айблайди. «Сабр қилиш керак», «Сув келса симириб, тош келса кемириб бўлса-да, оилани сақлаб қолиш зарур», деган гаплар шу кунда унутилгандай. Чунки иккала томон-нинг ҳам ўз ҳақиқати бор. Бугун ўша ривожланган давлатлардаги-дек, бизда ҳам меҳр-оқибат, одоб-ахлоқ йўқо-либ бораётгандек. Оила қуриш осонлашиб, ажрашиб ўйинчоқ бўлгандек. Мажбурият ва масъулият мўртлашиб, одамлар худбинлаш-гандек. Балки шу боис кимдир боласини, кимдир онасини, кимдир аёлини, кимдир эрини тап тортмай, ўлдирапти. Қисқаси, эр-хотин ўрта-

Муроҳаза

сидаги гаплар, кўрпа тагидаги ишлар кўчага чиқяпти. Булар орасида, айниқса, хиёнат ур-чиб кетди. Кўп оилаларнинг пароканда бўли-шида айнан шу ҳолат сабаб бўляпти. Айтишга тил бормайдиган, эшитганда одам уятдан қизарадиган бундай ҳодисаларни кунда кунора эшитяпмиз, ўқияпмиз, ҳатто од-дий қабул қиляпмиз. Қўлга тушиб, шарманда бўлганларни қаҳрамонга айлантириб қўяёт-ганимиз ҳам бор гап. Бунга мисоллар ҳам етарли... Бир оилани яқиндан билардим. Ташқари-дан қараганда, рисоладагидек – эр-хотиндан бахтли одам йўқ, ҳамма уларга ҳавас қиларди. Аммо эркакнинг биргина хатоси ҳаммасини қилпарчин қилди – ўз укасининг аёли билан... Шундан сўнг ота фарзандларига бир энлик хат қолдирди-ю, ўз жонига қасд қилди... Икки нафар гулдек фарзанднинг отаси ўз жуфтини қўшниси билан ушлаб олди. Гап тарқагач, эр шармандаликка бардош берол-мади. Ҳаммасига қўл силтаб, бўйнига сиртмоқ солди. Икки бола етим қолди... Хўш, оилани сақлаб қолиш ва ривожлан-тириш учун қўплаб институтлар фаолият олиб бораётган, оила жамиятнинг ажралмас бўғини ҳисобланган бир даврда бунақа иллат-лар нега авж олмоқда? Ажримлар статисти-каси шунча бўлса, тирик етим фарзандлар сони қанча? Уларнинг эртанги тақдири нима бўлади? Катта бўлса, ким бўлади? Биз нега то-бора тубанлашиб боряпмиз? Бу саволлар ҳаммамизни қаттиқ хавотирга солиши керак. Акс ҳолда, бизда ҳам Япония-даги вазият содир бўлмаслигига ҳеч ким ка-фолат беролмайди!

Гуломжон МИРАХМЕДОВ
«ISHONCH»

Biznesni Rivojlantirish Banki

Birlamchi uy-joy bozoridan xonadon sotib olish uchun

Yangi uyga ipoteka: qulay xonadonga boradigan yo'lingiz

Kreditning maqsadi — birlamchi uy-joy bozoridan yangi xonadon sotib olish uchun Iqtisodiyot va moliya vazirligi mablag'lari hisobidan qayta moliyalashtiriladigan ipoteka kreditining eng ko'p miqdoridan ortgan qismini moliyalashtirish uchun qo'shimcha ipoteka krediti ajratish.

Kreditlash shartlari:

Kredit miqdori: Toshkent shahrida **680 million so'mgacha**,
Qoraqalpog'iston Respublikasi va viloyatlarda **510 million so'mgacha**

Muddati: 15 yilgacha

Boshlang'ich to'lov: 20%

Kredit foizi: yillik 24% dan boshlanadi.

www.brb.uz

 1254

Эълонлар

«ALLES SAG'LIK GROUP» МЧЖ шаклидаги хорижий корхона таъсисчиларининг навбатдан ташқари умумий йиғилиши
2024 йил 14 октябрь куни соат 10:00 да жамият маъмурий биносининг мажлислар залида ўтказилади.

Рўйхатга олиш соат 09:00 да бошланади.

«ALLES SAG'LIK GROUP» МЧЖ шаклидаги хорижий корхона таъсисчиларининг навбатдан ташқари умумий йиғилишида жамият таъсисчиси шахсан ўзи ёки вакили қонунда белгиланган тартибда расмий-лаштирилган ишонч-нома билан иштирок этиши лозим.

«ALLES SAG'LIK GROUP» МЧЖ шаклидаги хорижий корхона таъсисчиларининг навбатдан ташқари умумий йиғилиши кун тартибига қуйидаги масалалар қўйилган:

1. «ALLES SAG'LIK GROUP» МЧЖ шаклидаги ХКнинг таъсисчиси AYDIN MEHMETNI жамиятдан суд тартибиде чиқариш.

2. AYDIN MEHMETNIнинг «ALLES SAG'LIK GROUP» МЧЖ шаклидаги ХК устав фондидаги 749.897.000 сўм-лик 14,1% улушини жамият томонидан олиш.

3. AYDIN MEHMET томонидан «ALLES SAG'LIK GROUP» МЧЖ шаклидаги ХК устав фондидаги 749.897.000 сўм-лик 14,1% улуш учун тўланган 430.256.600 сўмини қайтариш.

4. «ALLES SAG'LIK GROUP» МЧЖ шаклидаги ХКнинг устав фондини жа-мият таъсисчилари «KANIMED SAG'LIK GO'ZU'MLERI A.S» ва JEROEN GERHARDUS WILHELMUS JOZEF-нинг жамиятга берил-ган пул маблағлари ҳамда мол-мулклари ҳисобига кўпайти-риш.

5. «ALLES SAG'LIK GROUP» МЧЖ шакли-даги ХКнинг таъсис шартномаси ва уста-виға ўзгартириш ки-ритиш.

6. «ALLES SAG'LIK GROUP» МЧЖ шакли-даги ХКнинг таъсис шартномаси ва уста-виға киритилган ўз-гартиришларни дав-лат рўйхатидан ўтка-зиш.

МАЪМУРИЯТ

Ташкент шаҳридаги «DEROZ» хусусий корхонасининг думалоқ муҳри йўқолгани сабабли бекор қилинади.

Янгийўл шаҳар Ер тузиш ва кўчмас мулк кадастри томонидан Янгийўл шаҳар «Рамадон» маҳалласи, «Дехқон» кўчасидаги 6-8-уйлар учун Со-матова Гульнора (мархума) номига берилган уйнинг қарори йўқолгани сабабли бекор қилинади.

«BRAVO INVEST-MENT» МЧЖ (СТИР: 302 693 387) устав жамғар-маси 94 484 393 сўм 38 тийиндан 72 484 393 сўм 38 тийинга камайтирила-ётганини маълум қилади.
Талаблар, Тошкент шаҳар, Яшнобод тумани, М.Ашрафий кўчаси, 103 А уй манзили бўйича юбори-лиши мумкин.

